

ІННОВАЦІЙНО-ОСВІТНІ ПРОСТОРИ: ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ

Невід’ємною складовою нашої сучасності є невідпинний технологічний прогрес. Людина постійно шукає способи зробити своє життя якнайбільш комфортним та простим, намагається вирішити проблеми свої та світу за допомоги інновацій. Звичайно, що їх поява не є випадковістю. Кожна із них є працею багатьох фахівців із різних галузей. Вони генерують ідеї та втілюють їх у життя. Та одним з важливих факторів для досягнення високих наукових результатів є середовище. Тож метою архітектора, в даному випадку, є створити якісний об’єкт, яких міг би не лише оптимізувати роботу, а й забезпечити умови, які налаштовуватимуть на креативне мислення і генерацію нових ідей.

Таким простором є інноваційно-освітній центр (технопарк)-територіально відділений комплекс, спрямований на створення організованої мережі, що забезпечуватиме розвиток потенціалу фахівців різних галузей, запровадження інноваційних технологій. Однією з ключових його рис є включення у свою діяльність освітнього фактору. Тобто залучення молоді у процес досліджень, генерування і реалізації ідей. Для молодих спеціалістів це є мотивацією та керівництвом для створення власних проектів [1].

Ефективність діяльності подібних структур підтверджує тенденція до збільшення їх кількості у світі. На сьогодні їх функціонує понад 500. Більшість із них розташована у США, країнах Західної Європи, Японії, Китаї [2]. Виходячи з цього можна виділити три основні напрямки їх розвитку: американська, японська та європейська або змішана моделі.

Американська модель передбачає розміщення на території університету високотехнологічних підприємств, які тісно з ним співпрацюють.

Японська модель являє собою так звані «технополіси» - штучні міста, що зосереджують у собі науково-дослідницькі, виробничі та підприємницькі структури.

Остання європейська модель є синтезом двох попередніх. Зазвичай це досить великі за площею комплекси на основі університету, що мають свою розвинену інфраструктуру: підприємства, готелі, ліцей, освітні центри, що робить їх подібними до міст [3].

Такий розподіл диктує положення центру відносно населеного пункту: розташування при вищих навчальних закладах, науково-дослідних

інститутах або створення окремої структури на околицях чи поза межами міста. Це, в свою чергу, впливає на об'ємно-планувальне вирішення. Тут також можна виділити три основні типи:

1) Точкова модель. Таке рішення є доречним для умов щільної забудови міст, при відносно невеликій території. Такі комплекси зазвичай включають лише свої основні функціональні блоки і його ефективна робота дуже сильно залежить від інфраструктури міста. Вагомою перевагою подібного рішення є компактність. Це істотно спрощує комунікацію між блоками. До недоліків слід віднести обмеженість території, що унеможлиблює розширення комплексу [4]. В подібних умовах досить важливо приділити увагу якісному рекреаційному простору для працівників. Якщо розглядати інноваційні розробки як вид діяльності, що потребує великої інтелектуальної праці, то постійне перебування та робота над ними стає великим емоційним та психологічним навантаженням.

2) Другий тип являє собою комплекс із кількох будівель. Така модель має відносно велику територію, що дозволяє включити в себе досить велику кількість функціональних елементів, не обмежуючись основними [4]. Це можуть бути: освітня зона, дослідницька, виробнича, офісна, виставкова, сервісна, а також супутні, серед яких можуть житлові, рекреаційні, паркові тощо.

3) Третій тип – самодостатній. Фактично це модель яку використовують технополіси: велика територія на відстані від міста, що свідчить про незалежність структури від його інфраструктури. Це найбільш складна модель, що потребує створення великої кількості функціональних елементів, які б не лише забезпечували дослідну, виробничу та освітню діяльність, а й задовольняли життєвонеобхідні потреби робітників [4].

Отже, формування інноваційно-освітніх центрів є важливим питанням, до вирішення якого слід підходити враховуючи велику кількість взаємопов'язаних факторів.

Література

1. Подлевський А. А. Функціонування технологічних парків: світові досвід та українські реалії / А. А. Подлевський, О. А. Серета. // Вісник НУВГП. – 2017. – №4. – С. 9–22.
2. Уханова І. О. Розвиток та функціонування технопарків: світовий досвід та специфіка в Україні / І. О. Уханова. – Одеса, 2012. – 131 с.
3. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник / О. П. Гребельник, О. О. Романовський. – Київ: Деміур, 2003. – 296 с.
4. Риков К. Н. Особливості архітектурної організації структур технопарків / К. Н. Риков. // Архітектон: вісті вузів. – 2010. – №31.